

جاگذاری کاربری های جانبی مساجد نسبت به فضاهای اصلی عبادت، در برنامه دهی مساجد منطقه ای

پریسا یمانی^۱

اصغر محمدمرادی^۲

۱- دانشجوی دکترای معماری دانشگاه علم و صنعت ایران، زنجان، اعتمادیه خ ۶ وسط، پلاک ۵۰- واحد ۶

P_yamani@iust.ac.ir

۲- استاد دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، نارمک، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشکده معماری و

شهرسازی m_moradi@iust.ac.ir

چکیده:

انتخاب کاربری های جانبی و محل استقرار آنها، جزو پرچالش ترین قسمت های برنامه دهی جهت طراحی مسجد می باشد. هدف از این مقاله، اولویت بندی محل استقرار کاربری های جانبی مساجد منطقه ای، نسبت به فضاهای اصلی عبادت در مسجد است. جهت دست یابی به این هدف، ابتدا بر مبنای کاربری های موجود و پیشنهادات جاگذاری آنها در مساجد منطقه ای، از طریق ارائه پرسشنامه به متخصصین طراحی معماری مسجد و تحلیل آن با آزمون خی دو، جایگاه هر کاربری نسبت به کاربری عبادی مشخص شد. سپس برای مشخص کردن معیاری جهت اولویت گذاری، با مراجعه به فتاوا و مراجع تقلید معیارهای سازگاری، شامل عدم منافات با شان مسجد و عدم ایجاد مزاحمت برای نمازگزاران استخراج و بر این مبنای پرسشنامه ای به خبرگان مذهبی و معماری ارایه گردید. جهت تحلیل پرسشنامه ها، با مدل رتبه بندی تاپسیس درجه سختیت کاربریها اولویت بندی و با توجه به درجات سازگاری، جایگاه استقرار کاربری های جانبی مساجد نسبت به فضای اصلی عبادت مشخص شد.

واژگان کلیدی: مسجد منطقه ای، کاربری عبادی، کاربریهای جانبی مساجد، جاگذاری کاربری ها، سازگاری